31992L0034



# PADOMES DIREKTĪVA 92/34/EEK
## (1992. gada 28. aprīlis)
## par tirdzniecību ar augļaugu pavairošanas materiālu un augļaugiem, kas paredzēti augļu ražošanai

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 43. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ([1]),

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ([2]),

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([3]),

tā kā augļu ražošana ir svarīga Kopienas lauksaimniecībai;

tā kā apmierinošu rezultātu sasniegšana augļu audzēšanā lielā mērā atkarīga no to pavairošanai izmantotā materiāla kvalitātes un augu veselības, kā arī no augļaugiem, kas paredzēti augļu ražošanai; tā kā dažas dalībvalstis tāpēc ieviesušas noteikumus, kas paredzēti, lai nodrošinātu tirgū laistā augļaugu pavairošanas materiāla un augļaugu kvalitāti un augu veselību;

tā kā dažādu dalībvalstu atšķirīgais regulējums attiecībā uz pavairošanas materiālu un augļaugiem varētu radīt tirdzniecības šķēršļus un tādējādi apgrūtināt šo preču brīvu apriti Kopienā; tā kā, ņemot vērā mērķi izveidot iekšējo tirgu, šie šķēršļi jānovērš, pieņemot Kopienas noteikumus, lai aizvietotu dalībvalstu pieņemtos noteikumus;

tā kā saskaņotu nosacījumu izveidošana Kopienas mērogā nodrošinās to, ka pircēji visā Kopienā saņem veselīgu un labas kvalitātes pavairošanas materiālu un augļaugus;

tā kā tiktāl, ciktāl saskaņotie nosacījumi attiecas uz augu veselību, tiem jābūt atbilstīgiem Padomes 1976. gada 21. decembra Direktīvai 77/93/EEK par aizsargpasākumiem pret augiem vai augu produktiem kaitīgu organismu ievešanu dalībvalstīs ([4]);

tā kā ir lietderīgi sākotnēji izveidot Kopienas noteikumus attiecībā uz tām augļaugu ģintīm un sugām, kam ir liela ekonomiska nozīme Kopienā, paredzot Kopienas procedūru, lai vēlāk pievienotu citas ģintis un sugas;

tā kā, neierobežojot tos noteikumus attiecībā uz augu veselību, kas paredzēti ar Direktīvu 77/93/EEK, nav lietderīgi piemērot Kopienas noteikumus pavairošanas materiāla un augļaugu tirdzniecībai, ja norādīts, ka šos produktus paredzēts eksportēt uz trešajām valstīm, jo tur piemērojamie noteikumi var atšķirties no šajā direktīvā iekļautajiem noteikumiem;

tā kā, lai noteiktu augu veselības un kvalitātes standartus visām augļaugu ģintīm un sugām, nepieciešama ilgstoša un sīki izstrādāta tehniska un zinātniska apsvēršana; tā kā attiecīgi šim nolūkam ir jāizstrādā procedūra;

tā kā, pirmkārt, tieši pavairošanas materiāla un/vai augļaugu piegādātāji ir atbildīgi par to, lai nodrošinātu, ka viņu produkti atbilst šajā direktīvā paredzētajiem nosacījumiem;

tā kā dalībvalstu kompetentajām iestādēm, veicot kontroli un pārbaudes, jānodrošina, ka piegādātāji izpilda nosacījumus attiecībā uz pavairošanas materiālu vai augļaugiem, kas ietilpst CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*) kategorijā;

tā kā ir nepieciešams noteikt citas pavairošanas materiāla un augļaugu kategorijas, kurās ietilpstošajam pavairošanas materiālam un augļaugiem nepieciešama oficiāla sertifikācija;

tā kā jāievieš Kopienas kontroles pasākumi, lai nodrošinātu šajā direktīvā noteikto standartu vienādu piemērošanu visās dalībvalstīs;

tā kā saskaņā ar pašreizējo lauksaimniecības praksi var prasīt, lai noteiktus pavairošanas materiālu un augļaugus vai nu oficiāli izmeklē, vai arī paziņo, ka tie ir bez vīrusiem, t.i., tajos nav atrasti nekādi zināmi vīrusi un vīrusveidīgi patogēni, vai arī paziņo, ka tie ir pārbaudīti uz vīrusiem, t.i., tajos nav atrasti nekādi konkrēti vīrusi un vīrusveidīgi patogēni, kas mazina pavairošanas materiāla un augļaugu lietderību;

tā kā pavairošanas materiāla un augļaugu pircēju interesēs ir tas, lai būtu zināms šķirnes nosaukums un lai šķirnes identitāte būtu aizsargāta;

tā kā iepriekš minētos mērķus vislabāk iespējams sasniegt, ja ir kopējas zināšanas par šķirni vai ja ir pieejami apraksti, ko

([1]) OV C 52, 3.3.1990., 16. lpp un OV C 307, 27.11.1991., 15. lpp.
([2]) OV C 240, 16.9.1991., 197. lpp
([3]) OV C 182, 23.7.1990., 21. lpp
([4]) OV L 26, 31.1.1977., 20. lpp; Direktīva, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 92/10/EEK (OV L 70, 17.3.1992., 27. lpp).

sagatavo un uzglabā piegādātāji; tā kā pēdējā no šiem gadījumiem tomēr pavairošanas materiālu vai augļaugus neiekļauj kategorijās, kam veic oficiālu sertifikāciju;

tā kā, lai nodrošinātu pavairošanas materiāla un augļaugu identitāti un tirdzniecības kārtību, jāparedz Kopienas noteikumi par partiju atdalīšanu un marķēšanu; tā kā izmantotajām etiķetēm jāsniedz ziņas, kas nepieciešamas gan oficiālajai kontrolei, gan izmantotāja informēšanai;

tā kā ir jāizstrādā noteikumi, kas pārejošu piegādes problēmu gadījumā ļautu veikt pavairošanas materiāla un augļaugu tirdzniecību saskaņā ar mazāk stingrām prasībām, nekā paredzēts šajā direktīvā;

tā kā, lai uzsāktu nosacījumu saskaņošanu, pirmkārt, jāaizliedz dalībvalstīm attiecībā uz ģintīm un šķirnēm, kuras minētas II pielikumā un par kurām tiks sagatavoti saraksti, ieviest jaunus tirdzniecības nosacījumus vai ierobežojumu, kas atšķirtos no šajā direktīvā paredzētajiem nosacījumiem;

tā kā jāparedz atļaut trešās valstīs ražota pavairošanas materiāla un augļaugu tirdzniecību Kopienā tikai ar nosacījumu ka tas sniedz tādu pašu nodrošinājumu, kā Kopienā ražots pavairošanas materiāls un augļaugi, un tirdzniecība notiek atbilstoši Kopienas noteikumiem;

tā kā, lai saskaņotu tehniskās metodes, ko dalībvalstis izmanto izmeklējumos, un salīdzinātu Kopienā ražoto pavairošanas materiālu un augļaugus ar trešās valstīs ražoto, jāveic salīdzinoši pētījumi, lai pārbaudītu šādu produktu atbilstību šīs direktīvas prasībām;

tā kā, lai nodrošinātu šīs direktīvas efektīvu darbību, ir jāuzdod Komisijai pieņemt pasākumus tās īstenošanai un grozījumu izdarīšanai tās pielikumā; un noteiktu šādam nolūkam procedūru, kas paredz ciešu sadarbību starp Komisiju un dalībvalstīm Pastāvīgā augļaugu ģinšu un sugu reproduktīvā materiāla komitejā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

*1. pants*

1. Šī direktīva attiecas uz tāda augļaugu pavairošanas materiāla un augļaugu tirdzniecību, kas paredzēti augļu ražošanai Kopienā.

2. Šīs direktīvas 2. līdz 20. pants un 24. pants attiecas uz II pielikumā uzskaitītajām ģintīm un sugām, kā arī to hibrīdiem.

Iepriekš minētie panti attiecas arī uz citu ģinšu, sugu vai to hibrīdu potcelmiem un citām augu daļām, ja kādas minētās ģints, sugas vai to hibrīdu materiāls ir uzpotēts vai to ir paredzēts uzpotēt uz tiem.

3. Grozījumus II pielikumā iekļautajam ģinšu un sugu sarakstam pieņem saskaņā ar 22. pantā noteikto procedūru.

*2. pants*

Neierobežojot noteikumus attiecībā uz veselību, kas paredzēti ar Direktīvu 77/93/EEK, šī direktīva neattiecas uz pavairošanas materiālu un augļaugiem, kurus paredzēts eksportēt uz trešajām valstīm, ja tie pienācīgi apzīmēti šādam nolūkam un tiek uzglabāti pietiekami izolēti.

Izpildes pasākumus attiecībā uz šī panta pirmo daļu, jo īpaši attiecībā uz apzīmēšanu un atsevišķu uzglabāšanu, pieņem saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru.

*3. pants*

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

a) *pavairošanas materiāls:* sēklas, augu daļas un visa veida stādāmais materiāls, ieskaitot potcelmus, kas paredzēti augļaugu pavairošanai un ražošanai;

b) *augļaugi:* augi, kurus pēc realizācijas paredzēts stādīt vai pārstādīt;

c) *pirmsbāzes materiāls:* pavairošanas materiāls:

   i) kas ražots saskaņā ar vispārpieņemtām metodēm, ko var izstrādāt saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru, lai saglabātu šķirnes identitāti, ieskaitot tās pomoloģiskās vērtības raksturīgās pazīmes, kā arī lai novērstu slimības;

   ii) kas ir paredzēts bāzes materiāla ražošanai;

   iii) kas atbilst pirmsbāzes materiāla nosacījumiem, kuri attiecīgajām šķirnēm paredzēti sarakstā, kas izveidots saskaņā ar 4. pantu, un

   iv) kas oficiālā pārbaudē atzīts par atbilstošu iepriekš minētajiem nosacījumiem;

d) *bāzes materiāls:* pavairošanas materiāls:

   i) kas ražots tieši vai zināmā skaitā posmu veģetatīvā ceļā no pirmsbāzes materiāla saskaņā ar vispārpieņemtām metodēm, ko var izstrādāt saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru, lai saglabātu šķirnes identitāti, ieskaitot tās pomoloģiskās vērtības raksturīgās pazīmes, kā arī lai novērstu slimības;

ii) kas ir paredzēts sertificēta materiāla ražošanai;

iii) kas atbilst bāzes materiāla nosacījumiem, kuri attiecīgajām šķirnēm paredzēti sarakstā, kas izveidots saskaņā ar 4. pantu, un

iv) kas oficiālā pārbaudē atzīts par atbilstošu iepriekš minētajiem nosacījumiem;

e) *sertificēts materiāls:* pavairošanas materiāls un augļaugi:

i) kas ražoti vai nu tieši vai zināmā skaitā posmu veģetatīvā ceļā no bāzes materiāla;

ii) kas atbilst sertificēta materiāla nosacījumiem, kuri attiecīgajām šķirnēm paredzēti sarakstā, kas izveidots saskaņā ar 4. pantu;

iii) kas oficiālā pārbaudē atzīts par atbilstošu iepriekš minētajiem nosacījumiem;

f) CAC (*Conformitas Agraria Communitatis)* materiāls: pavairošanas materiāls un augļaugi, kas atbilst obligātajiem nosacījumiem, kuri šai kategorijai, kas saistīta ar attiecīgajām sugām, paredzēti sarakstā, kurš izveidots saskaņā ar 4. pantu;

g) materiāls bez vīrusiem (*v.f.*): materiāls, kurā, pārbaudot to saskaņā ar starptautiski atzītām zinātniskām metodēm, nav atrasta infekcija, kurā, veicot augšanas perioda pārbaudes, nav atrasti nekādi vīrusu simptomi vai vīrusveidīgi patogēni, kurš turēts apstākļos, kādos tas ir nodrošināts pret inficēšanos, un kurš tiek atzīts par tādu, kurā nav nekādu zināmu vīrusu un vīrusveidīgu patogēnu, kas attiecīgajām sugām ir sastopami Kopienā. Materiālu, kurš izcēlies veģetatīvi tiešā līnijā noteiktā skaitā posmu no šāda materiāla, kurā augšanas perioda pārbaudē nav atrasti nekādi vīrusu simptomi vai vīrusveidīgi patogēni, un kurš ražots un turēts apstākļos, kādos tas ir nodrošināts pret iespēju inficēties, arī uzskata par materiālu bez vīrusiem. Noteikto posmu skaitu nosaka attiecīgo sugu sarakstā, ko izveido saskaņā ar 4. pantu;

h) uz vīrusiem pārbaudīts materiāls (*v.t.*): materiāls, kurā, pārbaudot to saskaņā ar starptautiski atzītām zinātniskām metodēm, nav atrasta infekcija, kurā, veicot augšanas perioda pārbaudes, nav atrasti nekādi vīrusu simptomi vai vīrusveidīgi patogēni, kurš turēts apstākļos, kuros tas ir nodrošināts pret inficēšanos, un kurš tiek atzīts par tādu, kurā nav konkrētu bīstamu vīrusu un vīrusveidīgu patogēnu, kas attiecīgajām sugām ir sastopami Kopienā un kas varētu mazināt materiāla lietderību. Materiālu, kurš izcēlies veģetatīvi tiešā līnijā noteiktā skaitā posmu no šāda materiāla, kurā augšanas perioda pārbaudēs nav atrasti nekādi vīrusu simptomi vai vīrusveidīgi patogēni, un kurš ražots un turēts apstākļos, kuros tas ir nodrošināts pret iespēju inficēties, arī uzskata par materiālu, kas pārbaudīts uz vīrusiem. Noteikto posmu skaitu nosaka attiecīgo sugu sarakstā, ko izveido saskaņā ar 4. pantu;

i) piegādātājs: jebkura fiziska vai juridiska persona, kas profesionāli veic vismaz vienu no šādām darbībām attiecībā uz pavairošanas materiālu vai augļaugiem: ataudzēšanu, ražošanu, aizsargāšanu un/vai apstrādi un tirdzniecību;

j) tirdzniecība: pavairošanas materiāla vai augļaugu uzglabāšana pieejamā veidā vai krājumā, izlikšana vai piedāvāšana pārdošanai, pārdošana un/vai piegādāšana citai personai jebkādā veidā;

k) atbildīgā oficiālā iestāde:

i) vienīgā un centrālā iestāde, ko dalībvalsts tās valdības pārraudzībā izveidojusi vai izraudzījusies un kas ir atbildīga par kvalitātes jautājumiem;

ii) jebkura valsts iestāde, kas izveidota:

— valsts līmenī

— vai reģionālā līmenī valsts iestāžu pārraudzībā saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos noteiktajiem ierobežojumiem.

Šī punkta i) un ii) apakšpunktā minētās iestādes saskaņā ar attiecīgo valstu tiesību aktiem var deleģēt šajā direktīvā paredzēto uzdevumu veikšanu to pakļautībā un pārraudzībā jebkurai juridiskai personai, kas ir publisko vai privāto tiesību subjekts un kas saskaņā ar tās oficiāli apstiprinātiem statūtiem pilda vienīgi konkrētas publiskas funkcijas ar noteikumu, ka šāda persona un tās dalībnieki nav personīgi ieinteresēti veicamo pasākumu iznākumā.

Dalībvalstis nodrošina ciešu sadarbību starp ii) un i) apakšpunktā minētajām iestādēm.

Turklāt saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru var apstiprināt jebkuru citu juridisku personu, kas nodibināta kādas i) un ii) apakšpunktā minētās iestādes uzdevumā un kas darbojas šīs iestādes pārraudzībā un vadībā, ar noteikumu, ka šāda persona nav personiski ieinteresēta tās veikto pasākumu iznākumā.

Dalībvalstis dara zināmas Komisijai savas oficiālās atbildīgās iestādes. Komisija šo informāciju nosūta pārējām dalībvalstīm;

l) oficiāli pasākumi: pasākumi, kurus veic atbildīgā oficiālā iestāde;

m) oficiāla pārbaude: pārbaude, kuru veic atbildīgā oficiālā iestāde;

n) oficiāls paziņojums: paziņojums, ko izdevusi atbildīgā oficiālā iestāde vai par kā izdošanu tā atbildīga;

o) partija: noteikts daudzums viena veida preču vienību, kas identificējamas pēc to sastāva homogenitātes un izcelsmes;

p) laboratorija: publisko vai privāto tiesību subjekts, kurš veic analīzes un pienācīgu diagnosticēšanu, kas ļauj ražotājam pārraudzīt produkcijas kvalitāti.

*4. pants*

1. Saskaņā ar 22. pantā paredzēto procedūru Direktīvas I pielikumā katrai ģintij vai sugai, kas minēta II pielikumā, izveido sarakstu, kurā iekļauj atsauci uz augu veselības nosacījumiem, kas paredzēti ar Direktīvu 77/93/EEK un ko piemēro attiecīgajām ģintīm un/vai sugām, un kurā paredz:

(i) kvalitātes un augu veselības nosacījumus attiecībā uz CAC materiālu, jo īpaši attiecībā uz izmantoto pavairošanas sistēmu, gaidāmās ražas tīrību un, ja materiāls, izņemot potcelmu, nepieder pie kādas no šķirnēm, tad attiecībā uz šķirnes izskatu;

(ii) kvalitātes, augu veselības, testēšanas metožu un piemēroto procedūru, izmantoto pavairošanas sistēmu vai sistēmas un, ja materiāls, izņemot potcelmu, nepieder pie kādas no šķirnēm, tad šķirnes izskata nosacījumus attiecībā uz pirmsbāzes materiālu, bāzes materiālu un sertificēto materiālu;

(iii) nosacījumus attiecībā uz citu ģinšu vai sugu potcelmiem un citām augu daļām, ja attiecīgo ģinšu vai sugu pavairošanas materiāls ir tiem uzpotēts.

2. Ja sarakstā minēta kvalifikācija "bez vīrusiem (*v.f.*)" vai "pārbaudīts uz vīrusiem (*v.t.*)", tad šajā sarakstā min attiecīgos vīrusus un vīrusveidīgos patogēnus.

Šo noteikumu piemēro pēc analoģijas, ja minēta kvalifikācija par neesamību vai testēšanu attiecībā uz kaitīgiem organismiem, kas nav vīrusi vai vīrusveidīgi patogēni.

Attiecībā uz šī panta 1. punkta i) apakšpunktā minēto materiālu neizdara atsauci par vīrusu neesamību (*v.f*) vai testēšanu uz vīrusiem (*v.t*).

Attiecībā uz šī panta 1. punkta ii) apakšpunktā minēto materiālu izdara atsauci uz iepriekš minētajām kvalifikācijām, ja šāda atsauce ir būtiska attiecībā uz konkrēto ģinti vai sugu.

*5. pants*

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka piegādātāji veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību šajā direktīvā paredzētajiem standartiem visos pavairošanas materiāla un augļaugu ražošanas un tirdzniecības posmos.

2. Šī panta 1. punkta nolūkiem piegādātāji veic pārbaudes paši vai arī viņu uzdevumā to dara akreditēts piegādātājs vai atbildīgā oficiālā iestāde, pamatojoties uz šādiem principiem:

— kritisko punktu identificēšana savā ražošanas procesā, pamatojoties uz izmantotajām ražošanas metodēm,

— pirmajā ievilkumā minēto kritisko punktu pārraudzības un pārbaudes metožu izveidošana un ieviešana,

— paraugu ņemšana, lai veiktu analīzes laboratorijās, ko akreditējusi atbildīgā oficiālā iestāde, lai pārbaudītu atbilstību šajā direktīvā noteiktajiem standartiem,

— pirmajā, otrajā un trešajā ievilkumā minēto datu uzskaite rakstveidā vai citā neizdzēšamā veidā, kā arī datu par pavairošanas materiāla un augļaugu ražošanu un tirdzniecību uzskaite, kas atrodas atbildīgās oficiālās iestādes rīcībā. Šos dokumentus uzglabā vismaz trīs gadus.

Tomēr piegādātājiem, kuru darbība šajā jomā saistīta tikai ar tā pavairošanas materiāla un augļaugu izplatīšanu, kurš nav ražots un iepakots viņu telpās, jāveic datu uzskaite rakstveidā vai citādā neizdzēšamā veidā vienīgi par pavairošanas materiāla un augļaugu pirkšanu un pārdošanu un/vai piegādi.

Šis punkts neattiecas uz piegādātājiem, kuru darbība šajā jomā saistīta tikai ar pavairošanas materiāla un augļaugu piegādi neprofesionāliem galapatērētājiem nelielos apjomos.

3. Ja pašu veikto pārbaužu rezultāti vai jebkura 1. punktā minēto piegādātāju rīcībā esoša informācija liecina, ka produktā ir viens vai vairāki Direktīvā 77/93/EEK minēti kaitīgi organismi vai saskaņā ar 4. pantu sagatavotajos attiecīgajos sarakstos norādītie organismi tādā daudzumā, kas pārsniedz to, kāds parasti pieļaujams, lai nodrošinātu atbilstību standartiem, piegādātāji par to nekavējoties ziņo atbildīgajai oficiālajai iestādei un veic šīs iestādes noteiktos pasākumus vai jebkādus citus pasākumus, lai mazinātu šādu kaitīgu organismu izplatības risku. Piegādātājs veic uzskaiti par visiem kaitīgu organismu uzliesmojumiem, kas konstatēti viņa telpās, kā arī par visiem pasākumiem, kas veikti attiecībā pret šādiem gadījumiem.

4. Sīki izstrādātus noteikumus 2. punkta otrās daļas piemērošanai pieņem saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru.

*6. pants*

1. Atbildīgā oficiālā iestāde akreditē piegādātājus tad, kad ir pārliecinājusies, ka tā ražošanas metodes un uzņēmumi atbilst šīs direktīvas prasībām attiecībā uz darbību, ko tie veic. Akreditācija jāatjauno, ja piegādātājs izlemj veikt citas darbības, par kurām tas nav saņēmis akreditāciju.

2. Atbildīgā oficiālā iestāde akreditē laboratorijas tad, kad ir pārliecinājusies, ka šīs laboratorijas, to izmantotās metodes, uzņēmumi un personāls attiecībā uz to veiktajām testēšanas darbībām atbilst šīs direktīvas prasībām, kas jāprecizē saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru. Akreditācija jāatjauno, ja laboratorija izlemj veikt citas darbības, par kurām tā nav saņēmusi akreditāciju.

3. Atbildīgā oficiālā iestāde veic nepieciešamos pasākumus, ja 1. un 2. punktā minētās prasības vairs netiek pildītas. Šādā nolūkā tā jo īpaši ņem vērā secinājumus, kas iegūti jebkādās pārbaudēs, kuras veiktas saskaņā ar 7. pantu.

4. Piegādātāju, uzņēmumu un laboratoriju uzraudzību un kontroli regulāri veic atbildīgā oficiālā iestāde vai arī tas tiek darīts tās uzdevumā, un tai jebkurā laikā iespējams brīvi iekļūt jebkurā uzņēmuma daļā, lai nodrošinātu atbilstību šīs direktīvas prasībām. Izpildes pasākumus attiecībā uz uzraudzību un kontroli vajadzības gadījumā pieņem saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru.

Ja, veicot uzraudzību un kontroli, atklājas, ka šīs direktīvas prasības netiek ievērotas, atbildīgā oficiālā iestāde veic atbilstošus pasākumus.

*7. pants*

1. Komisijas eksperti, sadarbojoties ar dalībvalstu atbildīgajām oficiālajām iestādēm, var veikt pārbaudes uz vietas tiktāl, ciktāl tas nepieciešams, lai nodrošinātu šīs direktīvas vienādu piemērošanu un jo īpaši, lai pārliecinātos, vai piegādātāji patiešām izpilda šīs direktīvas prasības. Dalībvalsts, kuras teritorijā veic pārbaudi, sniedz ekspertiem jebkādu palīdzību, kas vajadzīga viņu pienākumu veikšanai. Komisija informē dalībvalstis par veikto pārbaužu rezultātiem.

2. Sīki izstrādātus noteikumus 1. punkta piemērošanai pieņem saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru.

*8. pants*

1. Pavairošanas materiālu vai augļaugus var laist pārdošanā tikai akreditēti piegādātāji un tikai tad, ja šis materiāls atbilst prasībām, kas attiecībā uz *CAC* materiālu noteiktas 4. pantā minētajā sarakstā.

2. Pirmsbāzes, bāzes un sertificētu materiālu nevar sertificēt, ja vien tas nepieder pie 9. panta 2. punkta i) apakšpunktā minētās šķirnes, kā arī, ja vien tas neatbilst attiecīgajai kategorijai noteiktajām prasībām, kas paredzētas 4. pantā minētajā sarakstā. Kategoriju norāda oficiālajā dokumentā, kas minēts 11. pantā.

Sarakstā, ko sagatavo saskaņā ar 4. pantu, attiecībā uz šķirnes izskatu var iekļaut noteikumu, kas paredz atbrīvojumu potcelmiem, ja materiāls nepieder pie kādas no šķirnēm.

3. Neierobežojot Direktīvas 77/93/EEK noteikumus, iepriekšējos punktus nepiemēro pavairošanas materiālam vai augļaugiem, kas paredzēti:

a) pētījumiem vai zinātniskiem mērķiem; vai

b) selekcijas darbam; vai

c) ģenētiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumiem.

Sīki izstrādātus noteikumus a) un b) apakšpunkta piemērošanai vajadzības gadījumā pieņem saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru. Sīki izstrādātus noteikumus c) apakšpunkta piemērošanai vēlams pieņemt līdz 1993. gada 1. janvārim saskaņā ar to pašu procedūru.

*9. pants*

1. Pavairošanas materiālu un augļaugus laiž pārdošanā, norādot šķirni, pie kuras tie pieder. Ja potcelmu gadījumā materiāls nepieder pie kādas no šķirnēm, tad norāda attiecīgo sugu vai starpsugu hibrīdu.

2. Šķirnēm, ko norāda saskaņā ar 1. punktu, jābūt:

i) vispārzināmām un aizsargātām saskaņā ar jaunu augu šķirņu aizsardzības noteikumiem vai arī brīvprātīgi vai citādi oficiāli reģistrētām;

ii) vai arī ierakstītām piegādātāja sagatavotajos sarakstos, kuros iekļauts to sīks apraksts un atbilstoši apzīmējumi. Šiem sarakstiem pēc pieprasījuma jābūt pieejamiem attiecīgās dalībvalsts atbildīgajai oficiālajai iestādei.

Katru šķirni apraksta un, cik vien iespējams, piešķir tām vienādus apzīmējumus visās dalībvalstīs saskaņā ar starptautiski pieņemtām vadlīnijām.

3. Šķirnes var oficiāli reģistrēt, ja noskaidro, ka tās atbilst noteiktiem oficiāli apstiprinātiem nosacījumiem, un tām ir oficiāls apraksts. Tās var oficiāli reģistrēt arī tad, ja to materiāls bijis pārdošanā attiecīgās dalībvalsts teritorijā līdz 1993. gada 1. janvārim ar noteikumu, ka tām ir oficiāls apraksts. Pēdējā minētajā gadījumā reģistrācija beidzas vēlākais 2000. gada 30. jūnijā, ja vien līdz tam laikam minētās šķirnes nav:

— apstiprinātas saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru un ar sīku aprakstu, ja tās bijušas oficiāli reģistrētas vismaz divās dalībvalstīs,

— vai reģistrētas saskaņā ar pirmo teikumu.

4. Šī panta 1. un 2. punkts nerada nekādus papildu pienākumus atbildīgajai oficiālajai iestādei, izņemot gadījumus, kad 4. pantā minētajos sarakstos nepārprotami minēts šķirnes izskats.

5. Prasības attiecībā uz 2. punkta i) apakšpunktā minēto oficiālo reģistrāciju izstrādā saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru, ņemot vēra pašreizējās zinātnes un tehnikas atziņas, un attiecina uz:

a) oficiālā akcepta nosacījumiem, kas jo īpaši var iekļaut atšķirīgumu, noturīgumu un pietiekamu viendabīgumu;

b) raksturīgām pazīmēm, kuras obligāti jāpārbauda, veicot dažādu šķirņu izmeklējumus;

c) obligātām prasībām attiecībā uz izmeklējumu veikšanu;

d) šķirnes oficiālā akcepta maksimālo derīguma periodu.

6. Saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru var:

— izveidot sistēmu, lai paziņotu dalībvalstu atbildīgajām oficiālajām iestādēm par šķirņu, sugu vai starpsugu hibrīdiem,

— pieņemt papildu noteikumus 2. punkta ii) apakšpunkta īstenošanai,

— pieņemt lēmumu veidot un publicēt kopējo šķirņu katalogu.

*10. pants*

1. Audzēšanas laikā, kā arī izceļot vai noņemot no vecāku materiāla, pavairošanas materiālu un augļaugus glabā atsevišķās partijās.

2. Ja dažādas izcelsmes pavairošanas materiāls un augļaugi ir salikti kopā vai sajaukti, tos iepakojot, uzglabājot, transportējot vai piegādājot, piegādātājs veic uzskaiti, kurā iekļauj šādus datus: partijas sastāvs un atsevišķu sastāvdaļu izcelsme.

3. Dalībvalstis nodrošina atbilstību 1. un 2. punkta prasībām, veicot oficiālas pārbaudes.

*11. pants*

Neierobežojot 10. panta 2. punktu, pavairošanas materiālu un augļaugus laiž pārdošanā vienīgi tad, ja tie ir pietiekami homogēnās partijās un ja tie ir:

i) kvalificēti kā CAC materiāls un tiem pievienots dokuments, ko izdevis piegādātājs saskaņā ar nosacījumiem, kuri paredzēti sarakstā, kas sagatavots saskaņā ar 4. pantu. Ja šajā dokumentā iekļauts oficiāls paziņojums, to uzskatāmi nodala no pārējās dokumentā iekļautās informācijas; vai

ii) kvalificēti kā pirmsbāzes, bāzes vai sertificēts materiāls un to kā tādu sertificējusi atbildīgā oficiālā iestāde saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti 4. pantā minētajā sarakstā.

Prasības attiecībā uz pavairošanas materiālu un/vai augļaugiem attiecībā uz marķēšanu un/vai iepakojumu noslēgšanu un iepakošanu norāda 4. pantā minētajā sarakstā.

Ja pavairošanas materiālu vai augļaugus mazumtirdzniecībā piegādā neprofesionālam galapatērētājam, tad prasības attiecībā uz marķēšanu var būt ierobežotas, pieprasot sniegt vienīgi atbilstošu informāciju par produktu.

*12. pants*

Dalībvalstis var atbrīvot:

— no 11. panta piemērošanas — sīkražotājus, kuru viss saražotais un pārdotais pavairošanas materiāls un augļaugi ir paredzēti tādu personu gala izlietošanai vietējā tirgū, kas nav profesionāli iesaistīti augkopībā ("vietējā apgrozība").

— no 18. pantā paredzētās kontroles un oficiālajām pārbaudēm — vietējās apgrozības pavairošanas materiālu un augļaugus, ko ražo šādas atbrīvotas personas.

Izpildes pasākumus citām prasībām attiecībā uz atbrīvojumiem, kas minēti pirmajā un otrajā ievilkumā, jo īpaši attiecībā uz jēdzieniem "sīkražotājs" un "vietējais tirgus", kā arī attiecībā uz atbilstošām procedūrām, pieņem saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru.

*13. pants*

Ja ir pārejošas grūtības tāda pavairošanas materiāla un augļaugu piegādē, kas atbilst šīs direktīvas prasībām, tad saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru var pieņemt pasākumus par tāda pavairošanas materiāla un augļaugu tirdzniecību, kurš atbilst mazāk stingrām prasībām, bet neierobežojot augu veselības noteikumus, kas paredzēti ar Direktīvu 77/93/EEK.

*14. pants*

Pavairošanas materiāls un augļaugi, kas atbilst šīs direktīvas prasībām un nosacījumiem, ir pakļauti tikai šajā direktīvā paredzētajiem tirdzniecības ierobežojumiem attiecībā uz piegādātājiem, augu veselību, augsni un pārbaudes režīmu.

*15. pants*

Dalībvalstis attiecībā uz II pielikumā minētajiem produktiem neparedz stingrākus nosacījumus vai tirdzniecības ierobežojumus par tiem, kas paredzēti 4. pantā minētajos sarakstos, vai, attiecīgā gadījumā, par tiem, kuri ir spēkā šīs direktīvas pieņemšanas dienā.

*16. pants*

1. Lēmumu par to, vai pavairošanas materiāls un augļaugi, kas ražoti trešajā valstī un sniedz tādas pašas garantijas attiecībā uz piegādātāja saistībām, identitāti, raksturīgajām pazīmēm, augu veselību, augsni, iepakošanu, pārbaužu režīmu, marķēšanu un iepakojumu noslēgšanu, attiecībā uz visām šīm pazīmēm ir līdzvērtīgs Kopienā ražotam pavairošanas materiālam un augļaugiem, kā arī atbilst šīs direktīvas prasībām un nosacījumiem, pieņem saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru.

2. Līdz 1. punktā minētā lēmuma pieņemšanai dalībvalstis, neierobežojot Direktīvas 77/93/EEK noteikumus, līdz 1993. gada 1. janvārim var pavairošanas materiāla un augļaugu importam no trešajām valstīm piemērot nosacījumus, kas ir vismaz līdzvērtīgi pagaidu vai pastāvīgajiem nosacījumiem, kuri paredzēti sarakstos, kas minēti 4. pantā. Ja minētajos sarakstos tādi nosacījumi nav paredzēti, importa nosacījumiem jābūt līdzvērtīgiem vismaz tiem nosacījumiem, ko piemēro produkcijai attiecīgajā dalībvalstī.

Līdz 1. punktā minētā lēmuma pieņemšanai pirmajā daļā minēto datumu attiecībā uz dažādām trešajām valstīm var pārcelt uz vēlāku laiku saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru.

Pavairošanas materiālu un augļaugus, ko dalībvalsts importē saskaņā ar lēmumu, kuru šī dalībvalsts pieņēmusi atbilstoši pirmajai daļai, nav pakļauts nekādiem tirdzniecības ierobežojumiem citās dalībvalstīs attiecībā uz 1. punktā minētajiem jautājumiem.

*17. pants*

Dalībvalstis nodrošina, ka pavairošanas materiālu un augļaugus oficiāli pārbauda ražošanas un tirdzniecības laikā, kā arī, veicot CAC materiāla izlases veida pārbaudes, lai pārliecinātos par atbilstību šajā direktīvā paredzētajām prasībām un nosacījumiem.

*18. pants*

Sīki izstrādātus īstenošanas noteikumus 5. pantā paredzētajiem kontroles pasākumiem un 10. un 17. pantā paredzētajai oficiālajai pārbaudei, ieskaitot paraugu ņemšanas metodes, pieņem saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru.

*19. pants*

1. Ja, veicot 6. panta 4. punktā noteiktos uzraudzības un kontroles pasākumus, 17. pantā minētās oficiālās pārbaudes vai 20. pantā minētos pētījumus, noskaidro, ka pavairošanas materiāls vai augļaugi neatbilst šīs direktīvas prasībām, dalībvalsts atbildīgā oficiālā iestāde atbilstoši rīkojas, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti šīs direktīvas noteikumi, vai, ja tas nav iespējams, lai aizliegtu šī pavairošanas materiāla un augļaugu pārdošanu Kopienā.

2. Ja noskaidro, ka pavairošanas materiāls vai augļaugi, ko laiž pārdošanā noteikts piegādātājs, neatbilst šīs direktīvas prasībām un nosacījumiem, tad attiecīgā dalībvalsts nodrošina to, ka pret šo piegādātāju tiek veikti atbilstoši pasākumi. Ja šim piegādātājam aizliedz pārdot pavairošanas materiālu un augļaugus, tad dalībvalsts par to paziņo Komisijai un citu dalībvalstu kompetentām iestādēm.

3. Jebkurus pasākumus, kas veikti saskaņā ar 2. punktu, pārtrauc, tiklīdz attiecīgi noskaidrots, ka pavairošanas materiāls vai augļaugi, kurus piegādātājs paredzējis pārdot, turpmāk būs atbilstoši šīs direktīvas prasībām un nosacījumiem.

*20. pants*

1. Dalībvalstis veic pētījumus vai attiecīgos gadījumos testus ar paraugiem, lai pārbaudītu, vai pavairošanas materiāls vai augļaugi atbilst šīs direktīvas prasībām un nosacījumiem, to skaitā attiecībā uz augu veselību. Komisija var organizēt pētījumu pārbaudes, ko veic dalībvalstu un Komisijas pārstāvji.

2. Saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru var nolemt, ka nepieciešams veikt Kopienas mēroga pētījumus vai testus 1. punktā minētajā nolūkā. Komisija var organizēt Kopienas mēroga pētījumu pārbaudes, ko veic dalībvalstu un Komisijas pārstāvji.

3. Šī panta 1. un 2. punktā minētos pētījumus vai testus izmanto, lai saskaņotu tehniskās metodes pavairošanas materiāla un augļaugu izmeklēšanai. Par šiem pētījumiem vai testiem sagatavo darba pārskatus un kā konfidenciālus nosūta dalībvalstīm un Komisijai.

4. Komisija nodrošina to, ka vajadzības gadījumā komiteja, kas izveidota saskaņā ar 21. pantu, pieņem pasākumus, lai koordinētu, veiktu un pārbaudītu 1. un 2. punktā minētos pētījumus un novērtētu to rezultātus. Ja rodas augu veselības problēmas, Komisija par to paziņo Pastāvīgajai augu veselības komitejai. Vajadzības gadījumā pieņem īpašus pasākumus. Pētījumos iekļauj pavairošanas materiālu un augļaugus, kas ražoti trešajās valstīs.

*21. pants*

1. Komisijai palīdz komiteja, kas minēta kā "Pastāvīgā augļaugu ģinšu un sugu reproduktīvā materiāla komiteja", kuras priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.

2. Komisijas pārstāvis iesniedz pastāvīgajā komitejā veicamo pasākumu projektu. Termiņā, ko priekšsēdētājs var noteikt atbilstīgi jautājuma steidzamībai, pastāvīgā komiteja sniedz savu atzinumu par projektu. Atzinumu sniedz ar balsu vairākumu, kā Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktā noteikts attiecībā uz lēmumiem, kurus Padomei tiek ierosināts pieņemt pēc Komisijas priekšlikuma. Dalībvalstu pārstāvju balsis pastāvīgajā komitejā vērtē, kā noteikts minētajā pantā. Priekšsēdētājs nebalso.

3. Komisija pieņem pasākumus, ko piemēro uzreiz.

Tomēr, ja šie pasākumi nav saskaņā ar pastāvīgās komitejas atzinumu, Komisija par tiem tūlīt paziņo Padomei. Tādā gadījumā Komisija var atlikt tās noteikto pasākumu piemērošanu uz laiku ne ilgāku par vienu mēnesi pēc šāda paziņojuma dienas.

Iepriekšējā punktā minētajā termiņā Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var pieņemt atšķirīgu lēmumu.

*22. pants*

1. Komisijai palīdz Pastāvīgā augļaugu ģinšu un sugu reproduktīvā materiāla komiteja, kuras priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.

2. Komisijas pārstāvis iesniedz komitejai veicamo pasākumu projektu. Atzinumu par projektu komiteja sniedz termiņā, ko priekšsēdētājs var noteikt atkarībā no jautājuma steidzamības. Atzinumu sniedz ar balsu vairākumu, kā Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 148. panta 2. punktā noteikts attiecībā uz lēmumiem, kurus Padomei tiek ierosināts pieņemt pēc Komisijas priekšlikuma. Dalībvalstu pārstāvju balsis komitejā vērtē, kā noteikts minētajā pantā. Priekšsēdētājs nebalso.

3. Komisija pieņem paredzētos pasākumus, ja tie ir saskaņā ar komitejas atzinumu.

Ja paredzētie pasākumi nav saskaņā ar komitejas atzinumu vai ja atzinums nav sniegts, Komisija tūlīt iesniedz Padomei priekšlikumu par veicamajiem pasākumiem. Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

Ja trīs mēnešos pēc tam, kad Komisija iesniegusi jautājumu izskatīšanai Padomē, tā nav pieņēmusi lēmumu, ierosinātos pasākumus paredz Komisija.

*23. pants*

Grozījumus sarakstos, kas izveidoti saskaņā ar 4. pantu, kā arī nosacījumos un sīki izstrādātajos noteikumos, kuri pieņemti, lai ieviestu šo direktīvu, pieņem saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru.

*24. pants*

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pavairošanas materiāls un augļaugi, kas ražoti to teritorijā un ir paredzēti pārdošanai, atbilst šīs direktīvas prasībām.

2. Ja oficiālā pārbaudē noskaidro, ka pavairošanas materiālu un augļaugus nevar laist pārdošanā, jo tie neatbilst augu veselības nosacījumiem, tad attiecīgā dalībvalsts veic atbilstošus oficiālus pasākumus, lai novērstu jebkādu no šādas neatbilstības izrietošu augu veselības risku.

*25. pants*

Piecos gados pēc šīs direktīvas pieņemšanas dienas Komisija pārbauda tās piemērošanas rezultātus un iesniedz Padomei ziņojumu, kam pievieno priekšlikumus attiecībā uz nepieciešamajiem grozījumiem.

*26. pants*

1. Dalībvalstīs ne vēlāk kā 1992. gada 31. decembrī stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šādus pasākumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Attiecībā uz 5. līdz 11. pantu, 14., 15., 17., 19. un 24. pantu, piemērošanas sākuma datumu visām II pielikumā minētajām ģintīm un sugām nosaka saskaņā ar 21. pantā noteikto procedūru pēc tam, kad ir sagatavots 4. pantā minētais saraksts.

*27. pants*

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1992. gada 28. aprīlī

*Padomes vārdā —*

*priekšsēdētājs*

Arlindo MARQUES CUNHA

*I PIELIKUMS*

**Saraksti, kas minēti 4. pantā**

II PIELIKUMS

**Ģinšu un sugu saraksts, uz kurām attiecas šī direktīva**

| | |
|---|---|
| — *Citrus sinensis (L.) Osbeck* | apelsīns |
| — *Citrus limon (L.) Burm. f.* | citrons |
| — *Citrus reticulata Blanco* | mandarīns |
| — *Citrus paradisi Macf.* | greipfrūti |
| — *Citrus aurantifolia (Christm.) Swing* | laims |
| — *Corylus avellana L.* | parastā lazda |
| — *Fragaria x ananassa Duch* | zemene |
| — *Juglans regia L.* | valriekstu koks |
| — *Malus Mill.* | ābele |
| — *Prunus amygdalus Bartch* | parastais mandeļkoks |
| — *Prunus armeniaca L.* | aprikoze |
| — *Prunus avium L.* | saldais ķirsis |
| — *Prunus cerasus* | skābais ķirsis |
| — *Prunus domestica L.* | plūme |
| — *Prunus persica (L.)* Batsch | persiks |
| — *Pyrus communis L.* | bumbieris |
| — *Prunus Salicina* | japāņu plūmju koks |
| — *Cydonia Mill.* | cidonija |
| — *Ribes* | sarkanā jāņoga |
| — *Rubus* | kazene |
| — *Pistacia vera* | pistācijas koks |
| — *Olea europaea* | olīva |